

Palestinagruppernas enkät inför valet

Palestinagrupperna har inför valet 2010 skickat ut en enkät till samtliga nuvarande riksdagspartier, med ett antal frågor som rör Palestina/Israel-konflikten och en möjlig lösning.

Syftet har varit att klargöra partiernas ståndpunkt vad gäller grundläggande frågor som folkrätten, Jerusalem, de palestinska flyktingarna, bojkott och sanktioner, muren och bosättningarna.

Här kommer en sammanställning av samtliga partiers svar, först en sammanfattning sen oredigerade i sin helhet.

Vid frågor om enkäten, kontakta Anna Wester eller Johanna Wallin, Palestinagrupperna i Sverige (PGS) 08-641 72 88 info@palestinagrupperna.se.

”Vänsterpartiet mål är att få stopp på alla de orättvisor och kränkningar som Israel utsätter Palestina med dess befolkning för.”

Vänsterpartiet

”Vår utgångspunkt är att det är handel och integration snarare än sanktioner och bojkotter som erbjuder den bästa vägen framåt för att få fart på fredsförhandlingarna.”

Moderaterna

”Blockaden innebär hinder för en hållbar och livskraftig utveckling i Gaza, och därmed också hinder för en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Palestina. Blockaden måste lyftas omedelbart och ovillkorligt för humanitärt bistånd, handelsvaror och personer.”

Centerpartiet

”Bland våra krav finns: ockupationen av Västbanken och östra Jerusalem måste upphöra, häv blockaden av Gaza, stoppa byggandet av muren på ockuperad mark, stoppa de illegala bosättningarna.”

Socialdemokraterna

”Omvärldens politiska och ekonomiska stöd till parterna måste vara kopplat till respekten för mänskliga rättigheter och relateras till vilja och förmåga att uppnå fred i området. Eller annorlunda uttryckt: Viljan att följa och respektera den s.k. Vägkartan för fred.”

Kristdemokraterna

”Det är självklart så att FN:s resolutioner ska följas. Gällande EU, bör det även vara självklart att EU inte ska ge några ytterligare förmånliga handelsavtal med statens Israel förrän de börjat leva upp till de åtaganden som avkrävs Israel i FN:s resolutioner. De redan gällande bör även suspenderas. Det ska löna sig att respektera de mänskliga rättigheterna och FN:s resolutioner, inte att bryta mot dem.”

Miljöpartiet

”Folkpartiet har ända sedan 1969 förespråkade en tvåstatslösning där Israel och Palestina kan leva sida vid sida. Vi är övertygade om att Mellanöstern behöver mer demokrati och frihet. Därför är det avgörande av det sker en demokratisering i alla de diktaturer som finns i regionen.”

Folkpartiet

I svaren syns relativt tydligt var blocken skiljer sig åt när det gäller Israel/Palestina. De rödgröna har en gemensam linje där man åtar sig att vid regeringsskifte ta avstånd från Israels ockupationspolitik och kräva att Israel drar sig tillbaka från ockuperade palestinska områden. En rödgrön regering åtar sig också att kräva att Israel upphör med all bosättningsaktivitet på Västbanken och i östra Jerusalem. Inom ramen för EU skulle en rödgrön regering kräva att Israel lever upp till sina åtagande rörande mänskliga rättigheter i det nuvarande handelsavtalets andra kapitel. En rödgrön regering skulle också verka för att avbryta allt militärt samarbete och vapenimport från Israel.

Alliansen hänvisar i första hand till EU och vikten av att i unionen hålla en gemensam linje, samt till Kwartetten och Färdplanen för fred. Allianspartierna uppmärksammar också resultaten av det svenska EU-ordförandeskapet hösten 2009, då medlemsstaterna under svensk ledning enades kring en rad frågor och gjorde gemensamma uttalanden om bland annat bosättningar och östra Jerusalem.

Det finns emellertid nyansskillnader inom både alliansen och de rödgröna. Vissa partier är mer uttalat positiva till att ställa hårdare krav på Israel som ockupationsmakt, medan andra starkare betonar palestiniernas och i synnerhet Hamas ansvar. Att döma av svaren varierar också kunskapsnivån inom partierna. Flera svar är självmotsägande, exempelvis då ett parti säger sig stödja en FN-resolution vars innehåll man sedan i ett annat svar går emot. Motioner och uttalanden under föregående mandatperiod tyder dock på att alla partier har varit aktiva i riksdagen i frågor som rör Israel/Palestina.

Sammantaget visar svaren att det finns stöd inom båda blocken för en skarpare politik mot Israels folkrättsbrott än den som förs av den svenska regeringen idag. Det är dock inte alla partier som vill vidta konkreta åtgärder, tvärtom tycks flera nöja sig med att i ord sätta press på Israel.

Gaza

Blockaden

Samtliga partier anser att blockaden omedelbart måste hävas. Vänsterpartiet och miljöpartiet kallar blockaden illegal.

Goldstonerapporten

Alla partier är eniga om att krigsbrott begångna under kriget mot Gaza bör utredas.

Hamas

Allianspartierna anser inte att samtal ska föras med Hamas så länge Hamas inte går med på vissa villkor. De rödgröna anser att samtal bör föras med alla relevanta parter, däribland Hamas.

Moderaterna följer EUs gemensamma position och anser inte att samtal med Hamas är aktuella så länge Hamas inte erkänner Israels rätt att existera eller tar avstånd från terrorism. Vad gäller en eventuell ny samlingsregering anser moderaterna att det beror på vilka parter som skulle ingå i den och hur den demokratiska processen sett ut. Samtidigt svarar moderaterna att partiets utgångspunkt är att man naturligtvis stödjer demokratiskt valda regeringar.

Vänsterpartiet stödjer inte omvärldens bojkott av Hamas och anser att samtal bör ske med alla relevanta parter. Vänsterpartiet ställer sig bakom en av palestinierna demokratiskt vald regering.

Centerpartiet menar att det inte är orimligt att kräva att Hamas erkänner Israels rätt att existera och avstår från terror innan de bjuds in till förhandlingsbordet. Dock svarar partiet på frågan som gäller en ny palestinsk samlingsregering att ett palestinskt styre som tillkommit i fria och demokratiska val måste godtas av omvärlden.

Miljöpartiet anser att bojkotten aldrig borde ha införts och att det var ett straff mot det palestinska folket för att man valt "fel" i ett av Mellanösterns mest demokratiska val. Miljöpartiet träffade år 2006 Hamas utrikesminister under hans besök i Sverige. Samtidigt svarar mp att man är kritisk till bland annat Hamas men skulle välkomna ett palestinskt enande, vilket en ny samlingsregering skulle innebära.

Kristdemokraterna ger inte något direkt svar på frågan om de stödjer eller är emot bojkotten av Hamas utan svarar att Hamas som folkvalda representanter för det palestinska folket har ett tungt ansvar för att den demokratiska processen går framåt. Kd menar att det är problematiskt för förhandlingsprocessen att Hamas som part inte erkänner staten Israel. Kd anser att resultatet av en ny samlingsregering skulle bli detsamma som 2007 om parterna var desamma.

Socialdemokraterna anser att omvärlden bör föra samtal med alla relevanta parter, också Hamas. Partiet kallar omvärldens bojkott av samlingsregeringen 2007 direkt kontraproduktiv diskriminering. Socialdemokraterna vill inom EU verka för att nya val kan hållas i hela Palestina och kräver att EU tydligt gör klart att valresultatet kommer att respekteras, oavsett utgång, och samarbete ske med en demokratiskt vald palestinsk regering.

Folkpartiet menar att Hamas inte ska stödjas politiskt eller ekonomiskt så länge Hamas inte erkänner Israels rätt att existera, respekterar ingångna avtal och fördömer terrorism. Vad gäller en framtida samlingsregering svarar folkpartiet att en sådan inte ter sig realistisk idag men att en samlingsregering bör få omvärldens stöd om den söker en fredlig lösning på konflikten.

Bosättningar

Alla partier utom kristdemokraterna och folkpartiet svarar att man inte accepterar nya eller expanderade bosättningar på ockuperad mark. Kd hänvisar till att Vägkartan för fred bör respekteras och följas. Fp svarar att det krävs en fredsprocess vars utgångspunkt är att ockupationen ska upphöra till förmån för en palestinsk stat.

Vad partierna anser att EU/Sverige kan göra skiljer sig.

Miljöpartiet menar att EU inte ska ge några ytterligare förmånliga handelsavtal samt suspendera nuvarande avtal tills Israel börjat leva upp till de åtaganden som krävs enligt FNs resolutioner.

Vänsterpartiet menar att EU och Sverige ska avbryta sina handelsförbindelser med Israel, liksom att Sverige ska avbryta allt militärt samarbete.

Socialdemokraterna menar att det är orimligt att gå vidare med kravlös uppgradering av samarbetet mellan EU och Israel så länge Israel inte lever upp till sina förpliktelser gällande mänskliga rättigheter, samt att Sverige bör utnyttja de påtryckningsmedel som finns, som exempelvis att kalla hem militäretachén.

Centerpartiet anser att EU och Sverige bör vara tydliga med att man inte accepterar nya bosättningar samt att Sverige bör driva frågan inom ramen för EU-samarbetet, men nämner inte vad detta konkret skulle innebära.

Moderaterna stödjer det ökade diplomatiska tryck som man menar att framför allt EU men även USA satt på Israel för att stoppa expansionen av bosättningarna.

Jerusalem

Miljöpartiet anser att Israel måste upphöra med rivningarna av palestinska hem i östra Jerusalem liksom med bosättningspolitiken på ockuperad mark. Den planerade uppgraderingen av förbindelserna EU och Israel ska inte komma till stånd så länge Israel inte uppfyller sina förpliktelser enligt såväl associationsavtal som internationell lag samt genomför en verklig förändring på marken. Mp anser att östra Jerusalem ska bli palestinsk huvudstad om palestinerna så önskar.

Centerpartiet stödjer det uttalande som EU gjorde i december 2009 där man angav att Jerusalem ska vara huvudstad för två självständiga stater. Husrivningar, vräkningar och nya bosättningar i östra Jerusalem bör fördömas så som Sverige gjorde i egenskap av EU-ordförande under hösten 2009. C svarar också att man under fredssamtal måste kunna förhandla om allt, inklusive Jerusalem som huvudstad för två självständiga stater.

Kristdemokraterna svarar att fredsförhandlingarna måste innehålla frågor som gränser och östra Jerusalem. Kd hänvisar till slutsatserna från EUs utrikesministermöte 2009, då oro uttrycktes över utvecklingen i östra Jerusalem och då det fastslogs att EU inte kommer att godkänna några förändringar av 1967 års gränser som parterna inte kommit överens om.

Socialdemokraterna anser att Jerusalem ska vara huvudstad för både Israel och ett framtida Palestina. Sverige och EU bör ställa tydligare krav för att detta ska uppnås samt för att den etniska rensningen och illegala expansionen av bosättningar i östra Jerusalem stoppas.

Folkpartiet anser att det är upp till palestinerna att avgöra om östra Jerusalem ska vara huvudstad i en framtida stat. Fp anser att hårda krav bör ställas på Israel att upphöra med expansionen av bosättningar i östra Jerusalem.

Vänsterpartiet menar att betydligt större press på Israel måste till för att expansionen av bosättningarna ska upphöra. Vänsterpartiet stödjer palestinernas önskan att se östra Jerusalem som huvudstad och påpekar att detta även fastställts av FN i ett flertal resolutioner.

Moderaterna svarar att man varit drivande inom EU för att kritisera Israels fortsatta expansion av bosättningar i östra Jerusalem. Moderaterna stödjer FN:s delningsplan där Jerusalem är delad huvudstad för båda parter.

Muren

Samtliga partier utom kristdemokraterna uttalar att den del av muren/barriären som är byggd på ockuperad mark är illegal och hänvisar till den internationella domstolens utlåtande från 2004.

Miljöpartiet anser att EU ska suspendera alla handelsavtal med Israel, tills dess att Israel levt upp till de FN-resolutioner som gäller. Under alla omständigheter ska inte EU belöna folkrättsbrott, eller brott mot den egna domstolens domar, genom att godkänna nya handelsavtal med Israel.

Kristdemokraterna anser att Israel är i sin fulla rätt att bygga en barriär för att skydda sin befolkning från terroristattacker och menar att självmordsbombningar är orsaken till att muren byggts. Kd menar

att barriären måste utformas i enlighet med folkrätten och att den ska ses som en temporär konstruktion som på sikt bör ersättas med normaliserade relationer. Kd ger inget svar på vad EU/Sverige bör göra för att förmå Israel att följa den internationella domstolens utlåtande om muren.

Vänsterpartiet anser att Sveriges regering, EU och FN måste agera kraftfullt för att murbyggandet stoppas och den mur som redan byggts på ockuperad mark rivs omgående. Avbrutna handelsförbindelser kan vara ett sätt att pressa Israel, liksom bojkott.

Centerpartiet menar att Sverige och EU måste fortsätta ställa krav på den israeliska regeringen att upphöra med barriärbygget på ockuperad mark och riva olagligt byggd barriär.

Moderaterna anser att det behövs ett ökat diplomatiskt tryck genom EU för att Israel ska följa internationella domstolens utlåtande.

Folkpartiet menar att EU bör ställa ökade krav på Israel regering vad gäller denna fråga. Sverige bör inom EU föra en diskussion om hur frågan ska hanteras på bästa sätt.

Socialdemokraterna svarar att man vill verka för att Israel upphör med det folkrättsvidriga byggandet av muren på ockuperad mark och för att den internationella domstolens utlåtande efterlevs och genomförs.

Bojkott, desinvestering och sanktioner – BDS

Det enda parti som är uttalat positivt till BDS som metod är vänsterpartiet. V anser att omvärlden bör stödja det palestinska initiativet aktivt.

Övriga partier i den rödgröna koalitionen är positiva till ickevåldsmetoder och individuell tillämpning av BDS men stödjer inte som parti sådana kampanjer. Allianspartierna är negativa till BDS och anser metoden vara kontraproduktiv.

Folkpartiet ställer sig starkt avvisande till BDS som del av det palestinska ickevåldsmotståndet och anser inte att omvärlden bör stödja eller använda denna strategi. Fp anser sig också ha sett rasism i BDS-kampanjer. Som alternativ för palestiniernas motstånd nämner fp att Hamas ställer upp på en tvåstatslösning så att förutsättningar finns för en palestinsk enighet och en ny fredsprocess.

Socialdemokraterna anser att ickevåldsmotstånd är den rätta vägen till fred, samt att omvärlden bör stödja sådana initiativ. Som alternativ till BDS nämner s fredliga metoder, politiska förhandlingar, stärkandet av demokratiska palestinska organisationer och partier. Vad gäller omvärldens tillämpning av BDS svarar s att man inte tror på total bojkott eller sanktioner men att EU i sina samarbetsrelationer med Israel måste ställa tydligare krav eftersom det är uppenbart att Israel inte följer de åtaganden om folkrätt och mänskliga rättigheter som finns i samarbetsavtalen. S nämner också att omvärlden bör ställa krav på internationella företag att inte medverka till ockupationen, samt att tydligare ursprungsmärkning behövs så att produkter från ockuperat område kan urskiljas.

Kristdemokraterna anser att ickevåldsmotstånd är bra men att BDS är trubbiga verktyg som sällan ger önskad effekt och drabbar oskyldiga. KD menar att BDS kan förvärra situationen även för palestinier. Som alternativ nämner kd att palestinierna måste få en demokratisk ledning som erkänner Israel så att parterna kan komma till förhandlingsbordet.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att öka trycket på Israel men stödjer inte BDS-kampanjen fullt ut. Med tanke på Israels brott mot de mänskliga rättigheterna är BDS-initiativet värt att övervägas men det står alla fritt att själva ta ställning i frågan. Miljöpartiet anser att det vore på sin plats med bättre ursprungsmärkning så att man på individnivå lättare kan avgöra om man vill handla israeliska produkter eller ej.

Moderaterna anser inte att BDS är rätt väg. M menar att den avgörande faktorn för att ockupationen ska upphöra och fredsprocessen komma igång är att raketangrepp från de palestinska områdena mot Israel upphör. Vad gäller omvärlden svarar m att det är upp till varje land att besluta men att BDS bara skulle stärka extrema krafter i Israel.

Centerpartiet anser inte att BDS är rätt väg men menar att det är upp till varje land om det palestinska initiativet ska stödjas eller inte. Som alternativ till BDS nämner c fredsförhandlingar, användande av det lokala självstyret för att förbereda för självständighet genom att t.ex. skapa förutsättningar för ett livskraftigt näringsliv, samt diplomatiska påtryckningar t.ex. i FNs generalförsamling, EU och genom de arabiska partierna i Israels parlament.

Lösning

Samtliga partier stödjer en tvåstatslösning med en oberoende, livskraftig och demokratisk palestinsk stat sida vid sida med Israel inom säkra och erkända gränser.

Centerpartiet menar att det är viktigt att en framtida lösning utgår från folkrätten, att ingångna avtal accepteras och att Israels rätt att existera likväl som palestiniernas rätt till en fungerande stat erkänns. En långsiktig lösning innebär även att fortsätta bygga upp Palestinas demokratiska institutioner, polisväsende och näringsliv, fortsätta att utveckla skolväsende och sjukvård. Målet är ett fungerande handelsutbyte och naturliga möten mellan palestinier och israeler.

Kristdemokraterna stöder FN:s centrala resolutioner i sammanhanget och anser att en lösning förutsätter dels att en palestinsk stat upprättas och erkänns och att Israel erkänns av samtliga berörda parter. Kd tillägger att Iran och Syrien är högst delaktiga i flera konflikter i regionen och mycket skulle vara vunnet om dessa regimers möjligheter att underblåsa motsättningar motverkades kraftigt.

Vänsterpartiet anser att det rättmätiga palestinska kravet som är fastslaget i FN:s resolutioner, en palestinsk stat med 1967 års gränser, måste respekteras samt att det blir en lösning på frågan om Jerusalems status och flyktingfrågan i enlighet med FN-beslut.

Socialdemokraterna svarar att endast diplomatiska fredsförhandlingar, där alla relevanta parter deltar, kan leda till en hållbar lösning som både ger fred och säkerhet. Israel är en ockupationsmakt och den starkare parten i konflikten och har därför ett större ansvar. Palestinska myndigheten och Hamas har ett ansvar att respektera ingångna avtal, avstå från våld, erkänna staten Israel samt respektera internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter. Samma krav måste också ställas på Israel.

Miljöpartiet anser att en början skulle vara att alla FN-resolutioner efterlevs och att en palestinsk stat bildas efter 1967-års gränser.

Flyktingfrågan

De rödgröna nämner att de stödjer återvändande i olika grad och/eller kompensation, medan allianspartierna främst hänvisar till kommande fredsförhandlingar.

Vänsterpartiet anser att frågan om de palestinska flyktingarna och en lösning i enlighet med FNs resolution 194 är en förutsättning för fred. V har motionerat i riksdagen om att Sverige ska driva frågan om att flyktingarnas rätt att återvända förs upp på dagordningen och att resolution 194 ska respekteras. Miljöpartiet anser att flyktingfrågan bör lösas enligt FNs resolution 194.

Socialdemokraterna anser att de flyktingar som fördrevs 1948 ska ha rätt att återvända men frågan som sådan ska lösas inom ramen för en heltäckande fredsprocess. Folkpartiet anser att ett fullt återvändande är orealistiskt.

Kristdemokraterna anser att förhandlingarna måste innehålla frågan om flyktingar men det är upp till parterna att bestämma om resolution 194 är rätt väg att gå.

Centerpartiet svarar att flyktingfrågan måste lösas inom ramen för kommande fredsförhandlingar.

Moderaterna är beredda att stödja en lösning av flyktingfrågan som har överenskommit i direkta förhandlingar mellan parterna. FN:s resolutioner bör ligga till grund för förhandlingarna.

Övrigt:

Socialdemokraterna och kristdemokraterna nämner att en internationell närvaro i området skulle vara önskvärd. Kristdemokraternas anser att Sverige och EU ska verka för en internationell fredsstyrka under FN:s ledning för att uppnå en stabil vapenvila och säkerhet för att främja fredsprocessen.

Vad har ert parti gjort när det gäller Palestina/Israelkonflikten under den senaste mandatperioden? Ge exempel på motioner, uttalanden etc.

Socialdemokraterna har ett långvarigt och starkt engagemang i denna fråga. Många, från partiordföranden till engagerade medlemmar, har rest till såväl Palestina som Israel. Vi har många kontakter med våra systerpartier. Vi har många samarbetsprojekt på Västbanken och i Gaza. Vi har lagt motioner i riksdagen, vi har gjort uttalanden vid särskilda händelser, exempelvis från vårt verkställande utskott i samband med kriget i Gaza 2008/09 och vi bedriver opinionsarbete vid möten och i media. Senast har vi som parti och tillsammans med V och MP uttalat oss om Israels aktion mot Ship to Gaza och blockaden av Gaza.

Det viktigaste framsteget som Moderaterna och Alliansregeringen har uppnått under den här mandatperioden i Israel-Palestina konflikten skedde i december 2009 under det svenska EU-ordförandeskapet. Då lyckades det svenska ordförandeskapet ena medlemsstaterna kring slutsatser som betonade EU:s stöd för Förenta staternas ansträngningar att återuppta förhandlingarna om alla frågor som rör slutgiltig status, inklusive gränser, Jerusalem, flyktingar, säkerhet och vatten, med beaktande av tidigare avtal och överenskommelser. EU var tydlig med att unionen inte kommer att erkänna några andra ändringar av de gränser som gällde före 1967, inte heller för Jerusalem, än dem som båda parter har kommit överens om. EU framhöll även att unionen är berett att lämna ett betydande bidrag till arrangemangen efter att konflikten upphört, i syfte att se till att fredsavtalen är hållbara, och kommer att fortsätta arbetet med EU:s bidrag till statsbyggande, regionala frågor, flyktingar, säkerhet och Jerusalem. EU framhöll även att det krävs ett förnyat engagemang från kvartetten och noterar att ett aktivt arabiskt bidrag som bygger vidare på det arabiska fredsinitiativet är av avgörande betydelse.

”Det är oerhört tragiskt det som har hänt. Vi måste göra alla ansträngningar som finns för att lösa den humanitära situationen i Gaza (...) Det som är viktigt nu är att alla parter anstränger sig för att ta fram sanningen om vad som faktiskt har hänt. EU bör använda de påtryckningar man kan för att få fram information kring situationen.”

Maud Olofsson kommenterar bordningen av Ship to Gaza 31 maj 2010

”Det som hänt är oacceptabelt (...) Nu krävs en fullständig utredning som visar vad som skett”.

Anders Flanking, Centerpartiets partisekreterare, kommenterar bordningen av Ship to Gaza 31 maj 2010

”EU måste skärpa kraven på omedelbar vapenvila (...) Genom Israels inmarsch i Gaza förvärras den humanitära situationen för den hårt prövade befolkningen för varje timme. Trycket på FN:s säkerhetsråd att handla måste öka, och här måste EU agera samlat och aktivt.”

Kerstin Lundgren, utrikespolitisk talesperson, kommenterar utvecklingen i Gaza, 7 januari 2009

”För oss är målsättningen tydlig, en tvåstatslösning med ett Israel och ett Palestina som lever inom erkända och säkra gränser. En lösning måste utgå från folkrätten, att acceptera ingångna avtal, erkänna Israels rätt att existera likväl som Palestiniernas rätt till en fungerande stat. Krav måste ställas på båda parter i konflikten. Sverige och EU bör vara mycket tydligt med att vi inte accepterar nya bosättningar på ockuperad mark, liksom att Israel snarast måste ge förutsättningar för Västbanken och Gaza att bli livskraftiga områden. Utan det kommer förutsättningarna för en fredlig lösning vara begränsade. Företrädare för den palestinska sidan måste uppmana till att avstå från våld.”

Stämmoyttrande från maj 2009

Folkpartiet har bland annat arbetat med frågan inom ramen för regeringsarbetet, debatterat frågan i riksdagsdebatter, på seminarier och gjort skriftliga uttalanden

Här är från senaste året.

Den senaste debatten var aktuell debatt om Ship to Gaza

<http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=101&bet=2009/10:133#anf7>

<http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=101&bet=2009/10:133#anf14>

<http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=101&bet=2009/10:133#anf21>

Uttalanden/pressmeddelanden

<http://www.kristdemokraterna.se/PressOchMedia/Pressmeddelanden/Internationellt/090110HGKrigetiGaza.aspx>

<http://www.kristdemokraterna.se/PressOchMedia/Pressmeddelanden/Internationellt/100531shiptogaza>

<http://www.kristdemokraterna.se/PressOchMedia/Pressmeddelanden/Internationellt/100607AttefallShiptoGazadebatt>

Vänsterpartiet har uttalat sig, deltagit i demonstrationer och debatter, skrivit pm, motioner, skriftliga frågor och interpellationer osv., i en sådan utsträckning att det är näst intill omöjligt att återge allt. Frågan är ständigt aktuell och närvarande inom partiet. Vår politik beskrivs i hög utsträckning av de två motionerna "2008/09:U206 Israels ockupation av Palestina" och "2009/10:U203 Israels ockupation av Palestina" (en komplettering av den förra) tillsammans. Båda motionerna finns att hämta hem på www.riksdagen.se.

Miljöpartiet har ett långvarigt engagemang i Palestina/Israelkonflikten. Under den senaste mandatperioden har vi agerat på många olika sätt: Vi har motionerat, ställt frågor och interPELLERAT. Bland motionerna kan nämnas motion 2009/10:U337 Mänskliga rättigheter under ockupation samt motion 2008/09:U357 Palestina.

Miljöpartiet har med sin biståndsorganisation Green Forum tillsammans med vänsterns internationella forum startat biståndsprojekt i Palestina (2009/2010). Vi har dessutom haft ett seminarium tillsammans med Palestinagrupperna (mars 2009). Vi har skrivit ett antal pressmeddelanden och uttalanden under perioden. Under konflikten i Gaza under jul- och nyårshelgen 2008 gjorde vi flera uttalanden, bland annat språkrörens fördömande av attacken (http://www.mp.se/templates/Mct_177.aspx?number=161812) och krav på FN-trupper för att skydda Gazas civilbefolkning: (http://www.mp.se/templates/mct_177.aspx?number=161822)

Miljöpartiet deltog med en representant i den uppmärksammade hjälpsändningen Ship to Gaza med syfte att bryta blockaden av Gaza under maj/juni 2010. Riksdagsledamot Mehmet Kaplan var en av de tioalet svenskar som blev bortförda av israeliska kommandostyrkor och förda till hamn i Israel.

Vad utmärker ert partis Mellanösternpolitik?

Vi vill se ett oberoende, demokratiskt och livskraftigt Palestina sida vid sida med Israel, med säkra och erkända gränser för båda parter. Målet är en hållbar och rättvis fred byggd på folkrätten och FN:s resolutioner.

Moderaterna anser att Sveriges aktiva deltagande i EU:s gemensamma utrikespolitik är den viktigaste plattformen för att kunna verka för fred och försoning i Mellanöstern. Vi arbetar aktivt för en demokratisk utveckling i hela mellanöstern, först då kommer vi tillrätta med extremism, och först då kan visionen om en Israelisk och en Palestinsk stat sida vid sida i fredlig samexistens, realiseras. Fundamentalister på båda sidor av konflikten måste motarbetas. Konflikten måste lösas genom förhandlingar och parterna har ett ansvar för att möjliggöra en lösning som leder till att båda länderna kan leva i fred med säkra och erkända gränser. Det europeiska budskapet till parterna i konflikten ska vara konsekvent och med tydliga krav på demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och folkrätten. Vår utgångspunkt är att det är handel och integration snarare än sanktioner och bojkotter som erbjuder den bästa vägen framåt för att få fart på fredsförhandlingarna.

Centerpartiet vill att Sverige och EU tar på sig en mer aktiv politisk roll i konflikten mellan Israel och Palestina. Detta är en konflikt i EU:s närområde. Unionen ska inte bara bistå humanitärt utan också aktivt verka för fred, försoning och statsbyggnad. EU kan bidra till både konfliktlösning och fredsfrämjande insatser, självt och i samverkan med andra. För oss är målsättningen tydlig, en tvåstatslösning med ett Israel och ett Palestina som lever inom erkända och säkra gränser.

Folkpartiet har ända sedan 1969 förespråkat en tvåstatslösning där Israel och Palestina kan leva sida vid sida. Vi är övertygade om att Mellanöstern behöver mer demokrati och frihet. Därför är det avgörande av det sker en demokratisering i alla de diktaturer som finns i regionen. Fria val, kvinnors rättigheter, yttrandefrihet, ekonomisk frihet och minoritetsskydd är tyvärr en bristvara i Mellanöstern. Sverige och EU måste agera aktivt för att bryta den trenden.

För att kunna inneha någon form av medlingsroll är det viktigt med opartiskhet. Det är alltså viktigt att kräva det samma av två parter med divergerande intressen. Ställer man upp kriterier för den ena parten uppstår som en självklarhet ökad tryck på den ena till fördel för den andre.

Kristdemokraterna anser att bägge parter i konflikten är ansvariga för konflikten och lösning. Det är Kristdemokraternas uppfattning att Sverige och EU ska verka för en internationell fredsstyrka under FN:s ledning för att uppnå en stabil vapenvila och säkerhet för att främja fredsprocessen.

Omvärldens politiska och ekonomiska stöd till Israel och Palestina skall vara kopplat till respekt för mänskliga rättigheter och relateras till viljan och förmågan att uppnå fred i området.

Vänsterpartiet har uttalat sig, deltagit i demonstrationer och debatter, skrivit pm, motioner, skriftliga frågor och interpellationer osv., i en sådan utsträckning att det är näst intill omöjligt att återge allt. Frågan är ständigt aktuell och närvarande inom partiet. Vår politik beskrivs i hög utsträckning av de två motionerna "2008/09:U206 Israels ockupation av Palestina" och "2009/10:U203 Israels ockupation av Palestina" (en komplettering av den förra) tillsammans. Båda motionerna finns att hämta hem på www.riksdagen.se.

Kampen om regionens olja och andra naturresurser har resulterat till en omfattande stormaktsinblandning i regionen, vilket bl a har bidragit till att sociala och ekonomiska problem har bidragit till väpnade konflikter och stärkt auktoritära regimer. I miljöpartiets Mellanösternpolitik betonas arbetet för de Mänskliga Rättigheterna och demokratiutveckling. Vi vill att Sverige tar en aktivare roll i fredsarbetet i Mellanöstern, speciellt fokus på konflikten mellan Israel och Palestina, en fred som kan sägas vara avgörande för hela regionens stabilitet. Vi arbetar även med kurdfrågan, som också är en viktig fråga som måste få sin lösning för att fred ska uppnås i regionen. Arbetet med kvinnors mänskliga rättigheter är oerhört viktigt i denna del av världen. Vi arbetar även med HBT-personers rättigheter.

Gaza

1. Vad anser ni om blockaden av Gaza som pågått sedan 2006?
2. Anser ni att man bör inleda samtal även med Hamas eller stödjer ni bojkotten?
3. När palestinierna bildade en samlingsregering 2007 erkändes den inte av omvärlden. Hur skulle ert parti ställa sig om palestinierna bildade en samlingsregering idag?
4. Hur ser ni på Goldstonerapporten? Anser ni att den skall implementeras av FN så att krigsbrott under Gazakriget utreds och ansvariga för eventuella krigsbrott ställs inför rätta?
5. Om ja, har ni gjort något för att så skall ske?

1. Blockaden måste brytas. Israels blockad av Gaza gör hela området till ett utomhusfängelse. Den har lett till en ekonomisk katastrof, med massarbetslöshet och lidande för Gazas befolkning. Gazas befolkning måste få leva i frihet, demokrati och med mänskliga rättigheter. Blockaden är kontraproduktiv även ur israelisk synvinkel. Genom att stänga gränserna för varor och människor hindrar man möjligheter till ekonomisk utveckling och återuppbyggnad på Gaza. Detta leder till att man bidrar till att stärka extrema krafter.

2. Omvärlden, exempelvis EU eller den svenska regeringen, måste föra samtal med alla relevanta parter, också Hamas. Men Hamas har också ett ansvar att respektera avtal, avstå från våld mm.

3. Hamas vann de demokratiskt genomförda parlamentsvalen 2006. USA och EU valde att isolera Hamasregeringen. Efter en tid bildades sedan en palestinsk samlingsregering där både Fatah och Hamas ingick. Men omvärlden valde att inte ha kontakt med Hamas. Denna diskriminering visade sig vara direkt kontraproduktiv. Därefter skedde den blodiga splittringen i ett Gaza styrt av Hamas och ett Västbanken styrt av Fatah.

Vi vill inom EU medverka till att val kan hållas i hela Palestina under trygga och rättvisa former och vi kräver att EU tydligt gör klart att valresultatet kommer att respekteras av unionen och att en kommande demokratiskt vald palestinsk regering, oberoende politisk sammansättning, kommer att erbjudas konstruktivt samarbete med EU.

3. EU och det internationella samfundet måste tydligt driva att ansvariga för de krigsbrott som har begåtts i området ställs till svars. I Goldstonerapporten finns konkreta förslag på hur det skulle kunna ske.

5. Arbetat exempelvis med opinionsbildning, i riksdagen, ställt frågor till regeringen och krav på agerande.

1. Moderaterna anser att isoleringen av Gaza omedelbart måste hävas och rörelsefriheten på de ockuperade palestinska områdena förbättras så att den lokala ekonomin kan fungera.

2. Vi följer EU:s gemensamma position att samtal med Hamas inte är aktuella så länge som Hamas väljer att inte erkänna Israels rätt att existera eller ta avstånd från terrorism. Detta är även Kvartettens ställningstagande vilket vi ställer oss bakom.

3. Det kan vi först ta ställning till när vi vet vilka aktörer som skulle ingå i en sådan regering samt den demokratiska process som ligger bakom ett sådant beslut. Vår utgångspunkt är dock att vi naturligtvis erkänner demokratiskt valda regeringar.

4. Moderaterna välkomnar Goldstonerapporten. Vi anser att straffrihet i väpnade konflikter är något som bör bekämpas och att de brott som begås i väpnade konflikter ska lagföras. Även EU ställer sig bakom principen om vikten av ansvarsutkrävande i alla sammanhang för brott mot folkrätten, inklusive mot den internationella humanitära rätten och de mänskliga rättigheterna. Parterna i konflikten är ansvariga för att genomföra undersökningar som möjliggör ett sådant ansvarsutkrävande.

5. Frågan har varit föremål för intensiva överläggningar inom ramen för EU:s gemensamma utrikes och säkerhetspolitik där Sverige deltar mycket aktivt. Regeringen har avsatt stort kraft för att få en enig och tydlig linje inom ramen för EU beträffande synen på Goldstonerapporten.

1. Blockaden innebär hinder för en hållbar och livskraftig utveckling i Gaza, och därmed också hinder för en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Palestina. Blockaden måste lyftas omedelbart och ovillkorligt för humanitärt bistånd, handelsvaror och personer. Israel släpper i dag fram mat och andra förnödenheter från bland annat FN, men motiven till varför vissa varor är förbjudna är svåra att förstå.

2. Terrorism kan aldrig ses som en legitim metod för att uppnå politiska mål. Det är viktigt att omvärlden i sitt agerande motverkar extremism och stödjer moderata palestinier som vill verka för en stabil fred. Terror som metod får inte belönas. Det är därför inte orimligt att kräva att Hamas erkänner Israels rätt att existera och avstår från terror innan de bjuds in till förhandlingsbordet. Ömsesidigt erkännande och övertygelsen om att våld inte löser problemen är en bra grund för en fortsatt fredsprocess. Samtidigt måste vi konstatera att det krävs en palestinsk försoning för att kunna nå framgång i den processen. Alla som är en del av problemen måste också vara en del av lösningen.

3. Centerpartiet välkomnar ett palestinskt ledarskap som säger nej till våldsanvändning, arbetar för att stärka demokratiska fri- och rättigheter på Västbanken och i Gaza, tar krafttag mot korruption och på andra sätt stärker förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och välfärd för vanliga Palestinier som lever på Västbanken och i Gaza. Ett palestinskt styre som tillkommit i fria och demokratiska val måste godtas av omvärlden .

4. Det absolut viktigaste just nu är att se till att situationen för vanliga Palestinier som bor i Gaza och Västbanken förbättras. Laglösheten och korruptionen måste få ett slut, raketbeskjutningen från Gaza och israeliska flyganfall upphöra, den israelisk-egyptiska blockaden hävas och fredsförhandlingarna återupptas. Vi anser att eventuella krigsbrott från båda sidor måste utredas och att ansvariga ska ställas inför rätta.

5. Se fråga 4. Vi har agerat för att detta ska kunna ske i FN när tiden är mogen.

1. Övergångarna till Gaza måste omedelbart och varaktigt öppnas för humanitär hjälp, kommersiell handel och för personer till och från Gaza. Detta måste ske utan att Hamas får tillgång till vapen som de sedan använder mot israeliska civila eller för att förtrycka den egna befolkningen på Gazaremsan.

2. Så länge som Hamas inte erkänner Israels rätt att existera, respekterar ingångna avtal och fördömer terrorism ska Sverige inte stödja dem vare sig politiskt eller finansiellt.

3. I nuläget verkar en palestinsk samlingsregering inte sannolik. En samlingsregering bör få omvärldens stöd om regeringen söker en fredlig lösning på konflikten.

4. FN ska kunna utreda anklagelser om krigsbrott på Gaza precis som i andra sammanhang.

1. Vi vill att denna snart ska upphöra.

2. Hamas är folkvalda representanter för det palestinska folket och har som sådan ett tungt ansvar för att den demokratiska processen går framåt. Det är problematiskt att Hamas som part inte erkänner staten Israel för förhandlingsprocessen.

3. Med samma parter som då, samma beslut som då.

4. Idag finns det formulerad rättsliga internationella doktriner som reglerar såväl folkrätt och lagar i krig. I relationen till folkrätten kan brott mot den identifieras främst bland de kringliggande arabstater som upprepade gånger brutit mot artikel 2(4) i FN-stadgan. Våldsförbudet är uttryckt i allmän folkrätt och angreppen mot staten Israel utgör prima facie. Den enda gången undantags görs mot våldsförbudet stadgat i 2(4) är självförsvarsrätten. Goldstone har berört detta till viss del men det är upp till EU och FN som behandlat rapporten och tagit upp den till diskussion att avgöra om den ska ses som ett inlägg för att driva process eller inte.

1. Att den är ett brott mot folkrätten.

2. Vi stödjer inte bojkotten och vi anser att samtal med alla relevanta parter ska ske.

3. Precis som 2007 skulle Vänsterpartiet ställa sig bakom en av palestinerna demokratiskt vald regering.

4. Ja, det anser vi.

5. Ja. Vi har bl.a. lyft frågan i riksdagen och krävt att Sveriges regering ska agera för att så ska ske.

1. Israels blockad av Gaza är olaglig och har fått förödande konsekvenser för den palestinska civilbefolkningen. I praktiken har Israel gjort Gaza till världens största utomhusfångelse med över 1,5 miljoner invånare. Att omvärlden har tillåtit detta att ske är en av vår tids största skandaler. Miljöpartiet vill se ett ökat tryck från omvärlden på Israel och Egypten så att blockaden bryts och att palestiniernas rättigheter respekteras. En rödgrön regering kommer efter valet 2010 att kräva att Israel häver blockaden mot

Gaza.

2. Samtal bör inledas. Miljöpartiet har hela tiden ansett att bojkotten aldrig borde ha införts. Det som nu sker är att det palestinska folket straffas för att man i ett av Mellanösterns mest demokratiska val "valt fel" - sett ur omvärldens perspektiv. Miljöpartiet träffade år 2006 Hamas utrikesminister under hans besök i Sverige.

3. Miljöpartiet skulle välkomna ett palestinskt enande, vilket en palestinsk samlingsregering skulle innebära. Miljöpartiet är kritiska till bland annat Hamas men vi tror att det skulle vara bra om de palestinierna enas.

4. Miljöpartiet anser att Goldstone-rapporten är ett viktigt dokument för att Gazakriget ska utredas och ansvariga för ev. krigsbrott lagföras, oavsett om det gäller israeliska eller palestinska övergrepp.

5. En rödgrön regering kommer i internationella sammanhang driva för att ansvariga för de krigsbrott som har begåtts i området ställs till svars. Goldstone-rapporten ger konkreta förslag på hur det ska kunna ske.

Bosättningar

1. Vad anser ni att EU och FN bör göra för att stoppa Israels expansion av de olagliga bosättningarna på Västbanken?

2. Kan Sverige göra något?

1. Detta svar täcker flera frågor om hur tex Sverige och/eller EU bör agera gällande muren, bosättningar mm.

Den svenska hållningen måste vara att tydligt stå bakom folkrätten och att bistå dem, främst palestinier, som idag lever under ekonomiskt och humanitärt miserabla förhållanden och ofria bakom murar och stängsel.

Vi måste höja vår röst betydligt och använda EU-medlemskapet till att försöka göra unionen till en självständig och konstruktiv aktör för en rättvis fred i Israel och Palestina. Sverige ska vara en stark och pådrivande röst inom EU för att få unionens hållning tydlig när det gäller brott mot folkrätten och mänskliga rättigheter. Bland våra krav finns: ockupationen av Västbanken och östra Jerusalem måste upphöra, häv blockaden av Gaza, stoppa byggandet av muren på ockuperad mark, stoppa de illegala bosättningarna.

Kvartetten, bestående av FN, EU, Ryssland och USA har här ett stort ansvar. För en svensk regering gäller det att utnyttja de påtryckningsmedel som man själv har att förfoga över, exempelvis genom att kalla hem militärattachén.

Vi rödgröna har redan tidigare sagt att det inte är rimligt att gå vidare med kravlös uppgradering av samarbetet mellan EU och Israel. Avtalen mellan EU och Israel innehåller tydliga förpliktelser gällande mänskliga rättigheter. Dessa måste Israel leva upp till men det står smärtsamt klart att man inte gör det. I detta läge måste EU ställa tydligare krav. Israel måste genomföra en verklig förändring på marken när det kommer till respekt för mänskliga rättigheter, inte minst på de ockuperade områdena, och folkrätten.

Sverige ska bidra till en öppen och god dialog med alla berörda parter men vi måste också ta ställning mot folkrättsbrott och övervåld. Vi måste använda vår röst i FN för att pressa parterna att uppnå en fredlig lösning. En internationell närvaro via världssamfundet i området skulle öka säkerheten för både civila palestinier och israeler.

2. Se ovan

1. Moderaterna stödjer det ökade diplomatiska tryck som framförallt EU men även i ökande grad USA har satt på Israel för att stoppa expansionen av de olagliga bosättningarna.

2. Genom Moderaterna och alliansregeringen har Sverige varit mycket drivande inom ramen för EU:s Mellanöstern politik för detta område. Vi har också lyckats få hela unionen att tydligt kritisera bosättningspolitiken.

1. Sverige och EU bör vara mycket tydliga med att vi inte accepterar nya bosättningar på ockuperad mark. Centerpartiet stödjer den så kallade kvartettens (EU, USA, FN och Rysslands) medling i Mellanösternkonflikten och menar att EU överlag bör ta på sig en mer aktiv politisk roll i konflikten mellan Israel och Palestina. EU kan agera samlat och kraftfullt för att nå politiska lösningar för varaktig fred, försoning och statsbyggnad i området.

Byggandet av nya bosättningar understryker behovet av ett fredsfördrag som innehåller överenskommelser kring en tvåstatslösning och klargör dess gränser. Vår förhoppning är att kvartetten kan medverka till att israeler och palestinier återigen sätter sig ned vid förhandlingsbordet. Först där kommer en långsiktig lösning på bosättningsproblematiken att kunna nås.

2. Sverige bör driva frågan inom ramen för EU-samarbetet. Se svar på fråga 1.

1. Det krävs en fredsprocess som leder framåt. Utgångspunkten för en sådan process är att ockupationen ska upphöra till förmån för en palestinsk stat.

2. Ja, det handlar om att fortsätta arbetet och ansträngningarna för att nå en fredlig lösning, inom ramen för en internationell process.

1. Omvärldens politiska och ekonomiska stöd till parterna måste vara kopplat till respekten för mänskliga rättigheter och relateras till vilja och förmåga att uppnå fred i området. Eller annorlunda uttryckt: Viljan att följa och respektera den s.k. Vägkartan för fred. Därför måste den israeliska staten upphöra med bosättarpolitiken och de oproportionerliga repressalierna för terrordåd. Bägge är ett brott mot folkrätten. Den palestinska myndigheten måste gå från ord till handling och vidta seriösa, långsiktiga, konkreta och resultatgivande åtgärder för att stoppa terrordåden mot israeliska mål. Detta måste vara ovillkorliga krav på parterna. En palestinsk statsbildning måste kombineras med långtgående politiska och ekonomiska reformer och ett demokratiskt statsskick. En palestinsk stat kommer inte att vara en långsiktig delfaktor för framtida fred om den inte bygger på demokrati, rättssäkerhet, rättvis ekonomisk fördelning och jämlikhet.

2. Sverige kan inte göra så mycket på egen hand. Det vi kan göra är att via EU och FN verka för fred genom en tvåstatslösning. Kristdemokraterna har tidigare förespråkat en internationell övervakningsstyrka i regionen. Där skulle Sverige kunna delta. EU måste verka för att få israeler och palestinier att avstå från våld och återgå till förhandlingsbordet.

1. EU kan exempelvis avbryta sina handelsförbindelser med Israel. Något som Vänsterpartiet har krävt vid ett flertal tillfällen. Senast vi gjorde det var i den aktuella debatt som Vänsterpartiet hade begärt i riksdagen med anledning av de händelser som nyligen utspelade sig i samband med att Ship to Gaza försökte nå Gaza.

2. Även Sverige kan bryta sina handelsförbindelser med Israel. Sveriges bör självklart även avbryta alla former av militärt samarbete och utbyte med Israel.

Ytterligare ekonomisk påtryckning är bojkott mot israeliska varor.

1. FN blir dessvärre inte starkare än medlemsstaterna gör den. Men det är självklart så att FN:s resolutioner ska följas. Gällande EU, bör det även vara självklart att EU inte ska ge några ytterligare förmånliga handelsavtal med statens Israel förrän de börjat leva upp till de åtagande som avkrävs Israel i FN:s resolutioner. De redan gällande bör även suspenderas. Det ska löna sig att respektera de mänskliga rättigheterna och FN:s resolutioner, inte att bryta mot dem.

2. Ja, vi kan vara aktiva inom EU och inom FN-systemet verka för att världssamfundet sätter tryck på den israeliska regeringen att upphöra med Israels expansion på ockuperat område.

En rödgrön regering kommer efter valet 2010 att ta avstånd från Israels ockupationspolitik och kräva att man drar sig tillbaka från ockuperade palestinska områden. En rödgrön regering har även utfäst att vi kommer att kräva att Israel upphör med all bosättningsaktivitet på Västbanken och i Östra Jerusalem. Inom ramen för EU skulle en rödgrön regering kräva att Israel lever upp till sina åtagande rörande mänskliga rättigheter i det nuvarande handelsavtalets andra kapitel.

Jerusalem

1. Vad anser ni att EU och FN bör göra för att stoppa Israels expansion av de olagliga bosättningarna i Jerusalem

2. Har ni, eller ämnar ni agera på något sätt för att stoppa den etniska rensningen av palestinier som pågår i Östra Jerusalem?

3. Anser ni att Östra Jerusalem bör bli huvudstad i en framtida palestinska stat?

1. Se ovan.
2. Se ovan.
3. Ja. Jerusalem ska vara huvudstad för både Israel och Palestina som egen stat.

1. Moderaterna har varit drivande inom ramen för EU för att kritisera Israels politik på den här punkten.
2. Se svar ovan.
3. Detta är en fråga som är föremål för förhandlingar som de båda parterna bör besluta om. Men vår utgångspunkt är att vi stödjer en tvåstatslösning där ett delat Jerusalem utgör huvudstad för båda parter.

1. Se svar på fråga 1 under rubriken Bosättningar.
2. I egenskap av EU:s ordförande under hösten 2009 agerade Sverige kraftfullt och fördömde husrivningar, vräkningar och nya bosättningar i Östra Jerusalem som stridande mot internationell rätt. Det är en linje vi fortsatt ska hävda.
3. Vi står bakom det uttalande som EU gjorde i december. Där uttalas att Jerusalem ska vara huvudstad för två självständiga stater i en förhandlad fredsöverenskommelse.

1. Vi bör ställa hårda krav på Israel i frågan. Det är nödvändigt med en fredsprocess.
2. Vi agerar med kraft och engagemang för en fredlig lösning på konflikten, den omfattar självklart också palestinerna i Östra Jerusalem.
3. Det är upp till palestinerna att avgöra.

1. Gemensamt svar för alla tre frågor:
Jerusalemfrågan har varit uppe på EU ministermöte. Utrikesministrarna diskuterade och antog slutsatser om fredsprocessen i Mellanöstern och den senaste utvecklingen i regionen. EU är oroligt över bristen på framsteg i fredsprocessen och uppmanar parterna att återuppta samtalen för att nå en hållbar tvåstatslösning. Ministrarna uttryckte också oro över situationen i östra Jerusalem.

Enligt dokumentet kommer EU inte att godkänna några förändringar av 1967 års gränser, detta gäller också Jerusalem, om inte parterna kommer överens om detta. Skall man ta detta bokstavig betyder det att om palestinerna inte kommer överens om annat så har de rätt till 1967 års gränser.

1. En förutsättning för att ockupationen av östra Jerusalem ska upphöra är att de israeliska bosättningar som finns på området avvecklas och att inga nya byggs. Israel förband sig år 2003 i färdplanen för fred att åta sig detta uppdrag. Detta löfte upprepades också i Annapolis då Israel lovade att uppfylla de målsättningar som fastlades 2003. Men dessa löften har inte följts av praktisk handling. Israel fortsätter att demolera palestinska hem och ge godkännande till bygget av nya bosättningar. Fred kommer inte att vara möjligt utan en lösning på frågan om Jerusalems status. Betydligt större press på Israel måste till.
2. Vänsterpartiets mål är att få stopp på alla de orättvisor och kränkningar som Israel utsätter Palestina med dess befolkning för.
3. Frågan om vilken status staden Jerusalem ska ha är central. I en framtida självständig palestinsk stat vill palestinerna se östra Jerusalem som huvudstad. Detta stöds av FN, som i flertalet resolutioner fastställt att östra Jerusalem är ett palestinskt territorium och en del av det ockuperade Västbanken, bl.a. i resolution 478. Även Vänsterpartiet stödjer detta.

1. Så länge inte Israel uppfyller sina förpliktelser enligt såväl associationsavtal som internationell lag samt genomför en verklig förändring på marken när det kommer till respekten för mänskliga rättigheter och folkrätten ska inte den planerade uppgraderingen av förbindelserna EU och Israel inte komma till stånd. Återigen, Israel ska inte belönas för att man struntar i mänskliga rättigheter, folkrätten eller FN-resolutioner.
2. Miljöpartiet har uppmärksammat denna fråga i motionen 2009/10:U337 Mänskliga rättigheter under ockupation författad av Max Andersson, Bodil Ceballos, Peter Rådberg och Ulf Holm.
3. Ja. Om palestinierna så önskar.

Muren

1. Israel har byggt en mur som till stora delar går på ockuperad mark, vad tycker ni om det?
2. År 2004 förklarades muren olaglig av den internationella domstolen i Haag och i domen står att alla länder som har skrivit under Genèvekonventionen har ett ansvar att domen följs. Vad anser ni att EU och Sverige bör göra för att få Israel att följa folkrätten i enlighet med domstolens yttrande?

1. Byggnandet av muren på ockuperad mark strider mot folkrätten.
2. Vi vill verka för att Israel upphör med det folkrättsvidriga byggnandet av muren på ockuperat palestinskt område och för att Haagdomstolens utslag från 2004, som olaglig-förklarar densamma, efterlevs och genomförs.

1. Moderaterna anser att den del av separationsbarriären som byggs på Västbanken strider mot folkrätten. Israel har rätt att bygga en barriär för att skydda sina medborgare, men det måste i så fall göras på icke-ockuperad mark, det vill säga i Israel eller längs Gröna linjen. Det är också den uppfattning den internationella domstolen i Haag (ICJ) gav uttryck för i sitt yttrande över separationsbarriären. 2004 förklarades muren olaglig av den internationella domstolen i Haag och i domen står att alla länder som har skrivit under Genèvekonventionen har ett ansvar att domen följs.
2. Det behövs ett ökat diplomatiskt tryck på Israel genom EU i denna fråga.

1. Centerpartiet menar att Sverige och EU måste fortsätta ställa krav på den israeliska regeringen att upphöra med byggnandet av barriären där den uppförs på palestinskt område.
2. Domstolens rådgivande yttrande uppmanar Israel att upphöra med all byggnation av barriären på ockuperat område och riva de delar av den som redan är byggd på palestinsk mark. Centerpartiet vill att Sverige ska verka för en europeisk samling kring mellanösternpolitiken och enas om gemensamma krav, t ex att Israels regering upphör med och river olagligt barriärbygge.

1. Vad gäller den barriär som Israel uppfört har EU upprepade gånger, inte minst under det svenska ordförandeskapet, framfört att separationsbarriären där den är byggd på ockuperad mark är olaglig enligt internationell rätt. Den internationella domstolen i Haag har fastställt att separationsbarriären där den är byggd på ockuperad mark, inklusive i och runt östra Jerusalem, strider mot internationell rätt. Byggnandet av barriären hänger ihop med det tilltagande våld som landet var utsatt för då den senaste intifadan utbröt i september 2000, men ökade krav bör fortsatt ställas på den israeliska regeringen.
2. Internationella brottsmålsdomstolens bedömning delas av den israeliska högsta domstolen. Det är högst angeläget att EU agerar med en enad röst i sin relation med Israel. Sverige bör inom EU-kretsen föra en diskussion hur frågan ska hanteras på bästa sätt. Se också svaret på förra frågan.

1. Den säkerhetsbarriär som staten Israel bygger för att skydda sin befolkning mot terroristattacker för med sig negativa konsekvenser för palestinier. Kristdemokraterna beklagar djupt att barriären har behövt komma till stånd och att den palestinska myndigheten inte lyckats stoppa självmordsbombningarna, som i sig är orsaken till bygget av säkerhetsbarriären. Staten Israel är i sin fulla rätt att skydda sin befolkning med en säkerhetsbarriär. Men den måste utformas i enlighet med folkrättsliga principer och kan

aldrig ses som något annat än en temporär konstruktion som på sikt bör ersättas av normaliserade relationer.

2. Det är viktigt som angavs i ovan svar att alla beslut som tas måste tas i enlighet med folkrättsliga principer och kan aldrig ses som något annat än en temporär konstruktion som på sikt bör ersättas av normaliserade relationer.

1. Byggandet av den omfattande muren på de ockuperade områdena är en central del i Israels ockupation. Enligt en sammanställning av Israels regering ligger 80 % av bygget på ockuperad mark, muren är olaglig och strider mot folkrätten.

Enligt FN-organet Ocha var, i maj 2006, 60 500 palestinier i 42 byar och städer på Västbanken direkt drabbade av muren. Många av dessa palestinier har förlorat sin åkermark eller isolerats från sina arbeten, släktingar eller marknader. Internationella domstolen i

Haag fastslog den 9 juli 2004 att den mur som Israel bygger strider mot folkrätten.

Att bygget fortsatt beror till en stor del på att antalet bosättningar i östra Jerusalem ökat, vilket lett till ett ökat behov av att bygga ut muren. Muren skär rakt igenom staden på flera ställen, vilket innebär stora negativa konsekvenser för det palestinska folket. Det palestinska samhället är idag så fragmenterat på grund av muren att de delar av Västbanken som fortfarande är i palestinernas händer snarast påminner om de svartas bantustans i apartheidens Sydafrika. Vänsterpartiet anser att en svensk regering måste agera kraftfullt, även inom EU, för att förhindra att bygget av muren fortgår samt för att mur som redan har byggts på ockuperad mark ska rivas omgående.

2. Det är svårt att svara på hur Israel ska kunna förmås följa folkrätten, men än en gång så kan avbrutna handelsförbindelser med Israel vara ett sätt att pressa landet. Att kräva att folkrätten följs har ju ännu inte gett några resultat. Såväl från Sverige som enskilt land som från EU, vara något som kanske "biter" på Israel. Och, som även tidigare har nämnts, bojkott mot israeliska varor. Dessutom måste FN klart och tydligt höja sin röst mot Israel i det här fallet.

1. Muren är olaglig i de sträckningar som går på ockuperat palestinskt område. Muren är ingen lösning på Israels problem.

2. Det är svårt för oss att tvinga Israel följa sina egna domar. Däremot har vi möjlighet att utöva påtryckningar. Mp anser t.ex. att EU ska suspendera alla handelsavtal med Israel, tills dess att Israel levt upp till de FN-resolutioner som gäller. Under alla omständigheter ska inte EU belöna folkrättsbrott, eller brott mot den egna domstolens domar,

genom att godkänna nya handelsavtal med Israel.

Bojkott, avinvesteringar (divestment) och sanktioner – BDS

1. Hur ställer ni er till BDS som en del av det palestinska icke-våldsmotståndet?
2. Bör omvärlden stödja palestiniernas initiativ?
3. Ser ni bättre alternativ för palestiniernas motstånd mot ockupationen?
4. Bör omvärlden aktivt ta del av BDS kampanjen?
5. Anser ert parti att det bör införas sanktioner av något slag mot Israel?
6. Stödjer ni en bojkott mot Israeliska varor?
7. Hur ser ni på en akademisk, kulturell och sportslig bojkott av Israel?

1. Icke-våldsmotstånd är positivt och vi tror att det är rätta vägen till fred.
2. Omvärlden bör stödja fredliga initiativ.
3. Fredliga metoder, politiska förhandlingar, stärkandet av demokratiska palestinska organisationer och partier är några exempel.
4. Omvärlden bör vara tydligt i olika delar av detta. Exempelvis genom att ställa krav på internationella företag att inte medverka till ockupationen genom sin verksamhet, ställa krav inom EU för att se över de avtal man har med Israel – hur ska EU gå vidare när Israel inte respekterar folkrätt och mänskliga rättigheterna som det uttryckligen står i avtalen att man ska.
5. Vi har en grundläggande tro på dialog, samarbete och handelsrelationer som något positivt i internationella relationer. Handeln och välståndet kring södra Medelhavet måste på sikt öka. Men i relationen med Israel måste EU ställa tydligare krav eftersom det är uppenbart att Israel inte följer de åtaganden om mänskliga rättigheter och folkrätt som finns i samarbetsavtalen mellan EU och Israel.
6. Det måste ställas tydligare krav på ursprungsmärkning. Produkter från ockuperat område kan vara rimligt att bojkotta. Men bojkott tror vi inte skulle föra fredsprocessen framåt, däremot får vi sämre möjligheter att påverka Israel.
7. Nej, vi tror att det bidrar till att öka isolering och avståndstagande gentemot omvärlden vilket minskar omvärldens möjligheter att påverka Israel att gå i rätt riktning.

1. Vi uttrycker vårt starka stöd till palestiniernas arbete att åstadkomma en tvåstadslösning men vi tror inte att sanktioner och bojkotter är rätt väg att gå för att få fart på fredsprocessen.
2. Det får naturligtvis varje land själv ta ställning till men vi anser som sagt inte att det är gynnsamt för fredsprocessen.
3. Den avgörande faktorn för att se till att ockupationen upphör och få igång fredsprocessen är att se till att raketangrepp från de palestinska områdena mot Israel totalt upphör.
4. Det är naturligtvis upp till varje land att fatta ett sådant beslut. Moderaterna kommer dock inte att verka för att så blir fallet.
5. Nej minskad handel och samarbete skulle vara negativt både för Israel och för de palestinska områdena.
6. Nej vi tror inte att bojkotter är rätt väg att gå. Det är snarare politisk dialog och samarbetet som kan underlätta en varaktig fredlig lösning på konflikten.
7. Nej vi tror inte att en isoleringspolitik skulle gynna fredsprocessen. Det skulle bara stärka de extrema krafter i Israel som vill gå emot en fredsutveckling.

1. För Centerpartiet är det viktigt att söka lösningar istället för låsningar. Sanktioner leder sällan till resultat. Istället för att bestraffa israeliskt näringsliv borde palestiniernas företagande på olika sätt stimuleras och förutsättningar för ökad handel mellan israeler, palestinier och övriga regionen skapas. Det ger ekonomisk tillväxt och hopp för framtiden för många människor, inte minst unga. Sverige och EU ska vara med och stödja Palestinas samhällsutveckling så att man till slut inte längre är beroende av bistånd utan har ett livskraftigt näringsliv och god samhällsekonomi med stabila institutioner och frihet från korruption. EU kan på det här sättet hjälpa till att förbereda det palestinska folket på självständighet.
2. Det är upp till varje land att bestämma.
3. Det finns flera sätt, som kan tillämpas parallellt:
  1. Fredsförhandlingar. Genom tidigare fredsförhandlingar har man t ex uppnått lokalt palestinskt självstyre över stora delar av Västbanken och Gaza, med eget polisväsende. Fler steg mot självständighet kan bli verklighet genom kommande förhandlingar.
  2. Använda det lokala självstyret för att förbereda för självständighet genom att t ex skapa förutsättningar för ett livskraftigt näringsliv (inte minst inom turism), en god samhällsekonomi och andra för-

bättringar i människors vardag.

3. Diplomatiska påtryckningar, t ex i FN:s generalförsamling, i kontakten med EU och genom de arabiska partierna i Israels parlament.
4. Det är upp till varje land att bestämma.
5. Nej, sanktioner som åtgärd är sällan den mest effektiva.
6. Nej, det finns bättre sätt att arbeta för fred.

1. Vi är starkt avvisande till detta. Vi ser inte att bojkotter leder framåt. Tvärtom vill vi verka för att palestinierna kan utveckla sin ekonomi och få en bättre levnadsstandard. Vi har också sett rasism i dessa kampanjer, då till exempel judiska akademiker inte är välkomna på lärosäten.
2. Omvärlden bör stödja initiativ som stärker fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

3. Ja, att Hamas ställer upp på en tvåstatslösning så förutsättningar finns för en palestinsk enighet och en ny fredsprocess. Det skulle förändra den politiska dynamiken enormt och kraftigt höja kraven på Israel.
4. Nej
5. Nej
6. Nej.
7. Vi stödjer inte något sådant.

1. Bra med icke-våldsmotstånd men vi ser bojkotter och sanktioner som trubbiga verktyg som sällan ger det man hoppats på.
2. Med hänvisning till ovan, nej.
3. De måste få en demokratisk ledning som erkänner Israel så parterna kan komma till förhandlingsbordet.
4. Nej

5. Nej
6. Nej
7. Nej

Bojkotter är ett mycket trubbigt instrument som oftast drabbar oskyldiga. Vi är därför mycket tveksamma till bojkotter mot Israel. Gällande bojkott eller resterande innehåll av ovan enkätfrågorna vill vi peka på den komplexitet som vi menar råder. Ovanstående visar med all tydlighet på att det omöjliga att genom ensidig kravformulering nå positiva resultat.

Utöver det är det svårt att se hur en bojkott av Israel på sikt skulle förbättra de nu redan svåra livsförhållandena för de utsatta palestinierna. Det finns anledning att tro att läget skulle bli än värre för alla människor i regionen.

1. (V)i ställer oss positiva.
2. Ja.
3. Nej.
4. Ja.
5. Ja. Vänsterpartiet står bakom en bojkott av Israeliska varor och har lyft denna fråga, såväl i motionsform som i olika debatter. Se tidigare svar.

6. Ja, se frågan ovan.

7. Även en akademisk, kulturell och sportslig bojkott av Israel står Vänsterpartiet bakom och har lyft även denna fråga vid ett flertal tillfällen genom åren.

1. Miljöpartiet anser att EU ska suspendera sina handelsavtal med staten Israel tills dess Israel har levt upp till de FN-resolutioner som gäller. Det är viktigt att vi ökar trycket mot Israel men att vi stödjer inte BDS-kampanjen fullt ut.
2. Med tanke på Israels brott mot de mänskliga rättigheterna är BDS initiativet värt att övervägas. Men det står alla fritt att själva ta ställning i frågan.
3. Svårt att se. Men allt där Icke-Våld förespråkas är positivt.

4. Se svar 2.

5. Något beslut om sanktioner har inte fattats av Miljöpartiet. Däremot suspendering av pågående associationsförhandlingar mellan EU-Israel. En rödgrön regering kommer att verka för att avbryta allt militärt samarbete och vapenimport från Israel.

6. Miljöpartiet som organisation stödjer i nuläget ingen bojkott mot israeliska varor. Däremot vore det på sin plats med en bättre ursprungsmärkning så att man på individnivå lättare kan avgöra om man vill handla israeliska produkter eller välja någon vara från något annat land.
7. Miljöpartiet har inte tagit ställning i frågan, men vi ställer oss tveksamma till akademisk och kulturell bojkott. Röster för en sportlig bojkott finns inom partiet.

Lösning

- 1. Vad anser ert parti skulle vara den bästa lösningen på Palestina/Israel-konflikten?**
- 2. Hur ser ni på frågan om Jerusalem?**
- 3. Anser ni att flyktingfrågan bör lösas enligt FNs resolution 194?**
- 4. Anser ni att samtliga FN-beslut med relevans för Palestinafrågan bör genomföras? Om inte, vilket FN-beslut skall inte genomföras?**

1. Kriegen i Gaza och Libanon har visat att militärt våld inte är en lösning. Endast diplomatiska fredsförhandlingar, där alla relevanta parter deltar, kan leda till en hållbar lösning som både ger fred och säkerhet. Israel är en ockupationsmakt och den starkare parten i konflikten och har därför ett större ansvar. Palestinska myndigheten och Hamas har ett ansvar att respektera ingångna avtal, avstå från våld, erkänna staten Israel samt respektera internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter. Samma krav måste också

ställas på Israel.

2. Jerusalem ska vara huvudstad för både Israel och Palestina som egen stat.
3. Vi anser att flyktingar som fördrevs 1948 ska ha rätten att återvända, men att frågan som sådan ska lösas tillsammans med andra frågor inom en heltäckande fredsprocess.
4. Det finns FN-beslut som tagits under särskilda omständigheter som inte längre är aktuella. Därför är det inte möjligt för oss utan stora utredningsmöjligheter, vilket vi inte har i opposition, att gå igenom samtliga FN-resolutioner och göra en bedömning om vad som är relevant 2010 eller inte. De viktigaste FN-resolutionerna som fortfarande är aktuella ska givetvis genomföras. En två-statslösning måste baseras på folkrätten, inklusive FN:s resolutioner 242, 338 och 1397.

1. Moderaterna står bakom den Färdplan för fred som har utarbetats av Kvartetten och accepterats av parterna. Färdplanens slutmål är en framförhandlad tvåstatslösning med en oberoende, livskraftig och demokratisk palestinsk stat som existerar sida vid sida, i fred och säkerhet, med Israel. Färdplanens mål ska uppnås genom att parterna parallellt vidtar en serie åtgärder. Israel måste exempelvis upphöra med all bosättningsaktivitet och dra sig tillbaka från palestinska områden. Palestinierna måste bland annat verka för ett

slut på terroristdåden och fortsätta det interna reformarbetet.

2. Enligt FN:s delningsplan från 1947 skulle Jerusalem vara en internationellt administrerad stad, delad av israeler och palestinier. Moderaterna stöder FN:s delningsplan och tanken att Jerusalem ska delas av israeler och palestinier.
3. Moderaterna är beredda att stödja en lösning av flyktingfrågan som har överenskommits i direkta förhandlingar mellan parterna. FN:s resolutioner, däribland säkerhetsrådsresolution 242 som talar om "en rättvis lösning på flyktingfrågan", bör ligga till grund för förhandlingarna.
4. Moderaterna stödjer de FN:s resolutioner som finns på plats men vår principiella utgångspunkt är att framförallt säkerhetsrådsresolution 242 ska ligga till grund för fredsförhandlingarna.

1. En politisk överenskommelse mellan berörda. Målsättningen är en tvåstatslösning, grundad på folkrätten, med ett Israel och ett Palestina som lever sida vid sida inom erkända och säkra gränser. En långsiktig lösning innebär även att fortsätta bygga upp Palestinas demokratiska institutioner, polisväsende och näringsliv, fortsätta att utveckla skolväsende och sjukvård. Målet är ett fungerande handelsutbyte och naturliga möten mellan palestinier och israeler. Människor ska återigen känna hopp för framtiden!

2. Se tidigare fråga – håller EU:s linje. Centerpartiet menar att man under fredssamtalen måste kunna förhandla om allt. Det gäller även Jerusalem som huvudstad för två självständiga stater.
3. Flyktingfrågan måste lösas inom ramen för kommande fredsförhandlingar.
4. Det är viktigt att ett framtida lösning utgår från folkrätten, att ingångna avtal accepteras och att Israels rätt att existera likväl som Palestiniernas rätt till en fungerande stat erkänns.

1. Vi stödjer en fredlig, hållbar och rättvis lösning enligt folkrättens regler samt att de relevanta FN-resolutionerna uppfylls och genomförs inom ramen för en tvåstatslösning.
2. Den frågan måste ingå i fredssamtalen.
3. Vi ser inte ett totalt återvändande som realistiskt.
4. Konfliktlösningen ska framförallt bygga på resolution 242 från 1967. Denna resolution innehåller bl.a. en skyldighet för de inblandade parterna att erkänna suveräniteten och gränserna hos alla stater i regionen samt att avstå från våld eller hot om våld.

1. En tvåstatslösning är möjlig och den enda vägen till långvarig fred. Hamas kan inte erkännas som en fullt legitim motpart förrän organisationen strukit sitt krav på att utplåna Israel.
2. Förhandlingarna måste innehålla frågor såsom gränser och Jerusalem Östra.
3. Förhandlingarna måste innehålla frågan om flyktingar. Dock upp till parterna att bestämma om resolution 194 är rätt väg att gå.
4. Kristdemokraterna stöder FN:s centrala resolutioner i sammanhanget: Resolution 242 från 1967 som talar om återlämnande av ockuperade områden. Resolution 338 från 1973 som uppmanar parterna att stoppa all militär verksamhet och genomföra resolution 242 fullt ut. Resolution 1397 från 12 mars 2002 som bekräftar säkerhetsrådets vision om en region där två stater, Israel och Palestina, lever sida vid sida inom säkra och erkända gränser. FN-resolutionen 242, som utgjort grunden för alla fredsförhandlingar efter juni-kriget 1967, slår fast att Israel skall lämna "ockuperade områden" men inte "alla ockuperade områden".

1. Fred i Mellanöstern förutsätter att frågan om de palestinska flyktingarna förs upp på dagordningen och finner en lösning i enlighet med FN:s resolution 194, se fråga 3 längre ner. Fred kommer inte att vara möjligt utan en lösning på frågan om Jerusalems status, Se tidigare svar under rubriken "Jerusalem". Det rättmätiga palestinska kravet som är fastslaget i FN:s resolutioner, en palestinsk stat med 1967 års gränser, måste respekteras och en tvåstatslösning upprättas.
2. Se tidigare svar under rubriken "Jerusalem".
3. Ja. Vänsterpartiet har motionerat i riksdagen om att Sverige ska driva frågan om att flyktingarnas rätt att återvända förs upp på dagordningen och att resolution 194 ska respekteras.
4. Vi anser att FN-beslut med relevans för Palestinafrågan bör genomföras.

1. En början skulle vara att alla FN-resolutioner efterlevs och att en palestinsk stat bildas efter 1967-års gränser.
2. Israel måste upphöra med rivningarna av palestinska hem i Östra Jerusalem. Israels bosättningspolitiken på ockuperat land måste upphöra.
3. Ja.
4. Det är viktigt att FN-resolutioner respekteras och genomförs.

Ytterligare kommentarer som ni tycker är viktiga för väljarna att veta när det gäller Palestina och Israel

Israel är en ockupationsmakt och den starkare parten i konflikten och har därför ett större ansvar. Palestinska myndigheten och Hamas har ett ansvar att respektera ingångna avtal, avstå från våld, erkänna staten Israel samt respektera internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter. Samma krav måste också ställas på Israel.

Vi ställer krav på Hamas att respektera mänskliga rättigheter, inte minst kvinnors rättigheter.

I Palestina måste EU verka för att rättssäkerheten återupprättas samt att kvinnornas situation på de ockuperade områdena förbättras. Frågan om de miljoner palestinska flyktingar måste lösas. Vattentillgångarna i regionen måste, till skillnad från idag, nyttjas på ett rättvist sätt. Vidare måste den palestinska myndigheten kraftfullt verka mot självmordsbombningar och andra terrorhandlingar.

Framtiden ser svår ut på kort sikt. På längre sikt är det vår och många andras förhoppning att omvärlden lyckas få samtliga parter att nå en fredlig och långsiktigt hållbar kompromiss. Det förutsätter dels att en palestinsk stat upprättas och erkänns och att Israel erkänns av samtliga berörda parter. Och ett ofta bortglömt faktum är att den s.k. Mellanösternkonflikten innefattar fler än israeler och palestinier. Iran och Syrien är högst delaktiga i flera konflikter i regionen. Mycket skulle vara vunnet om dessa re-

gimers möjligheter att underblåsa motsättningar motverkades kraftigt. En annan inställning från Iran och Syrien skulle underlätta oerhört för att lösa konflikterna i Israel-Palestina såväl som Libanon och Irak.

Omvärldens politiska och ekonomiska stöd till parterna måste vara kopplat till respekten för mänskliga rättigheter och relateras till vilja och förmåga att uppnå fred i området. Eller annorlunda uttryckt: Viljan att följa och respektera den s.k. Vägkartan för fred. Därför måste den israeliska staten upphöra med bosättningspolitiken och de oproportionerliga repressalierna för terrordåd. Bägge är ett brott mot folkrätten. Den palestinska myndigheten måste gå från ord till handling och vidta seriösa, långsiktiga, konkreta och resultatgivande åtgärder för att stoppa terrordåden mot israeliska mål. Detta måste vara ovillkorliga krav på parterna. En palestinsk statsbildning måste kombineras med långtgående politiska och ekonomiska reformer och ett demokratiskt statskick. En palestinsk stat kommer inte att vara en långsiktig delfaktor för framtida fred om den inte bygger på demokrati, rättssäkerhet, rättvis ekonomisk fördelning och jämlikhet.